

PLA D'IGUALTAT I CONVIVÈNCIA

C.E.I.P PINTOR GIMENO BARON

Vila-real

Modificat el 20 de febrer de 2023

INDEX

1. Introducció: Justificació del Pla.
2. Objectius generals del Pla d'Igualtat i Convivència.
3. Diagnòstic de l'estat de la igualtat i la convivència al centre.
4. Composició i pla d'actuació de la comissió d'igualtat i convivència i, si és el cas, de l'equip de mediació escolar en què participa l'alumnat del centre.
5. Detecció de necessitats i planificació d'accions de formació en la matèria de convivència adreçades a la comunitat.
6. Accions per a la consecució d'una escola igualitària i coeducadora.
 - 6.1. Accions orientades al reconeixement i la inclusió de les dones i la seua producció cultural i científica dins de les programacions de cada matèria.
 - 6.2. Accions de prevenció de la violència de gènere.
 - 6.3. Accions de promoció de la diversitat sexual, familiar i d'identitats de gènere.
7. Mesures i accions orientades a la sensibilització, informació i promoció de la convivència positiva, la prevenció de conflictes, el respecte a la diversitat, al foment de la integració de la diversitat afectiva-sexual, identitats i/o expressions de gènere i intersexualitat, per a aconseguir un clima educatiu adequat al centre.
8. Procediments d'actuació i intervenció previstos en el reglament de règim intern del centre. Entre d'altres, mesures educatives de correcció davant de qualsevol conducta disruptiva i inadequada contra la convivència, igualtat de gènere i la violència de gènere.
 - 8.1. Procediment d'actuació i d'intervenció respecte a l'alumnat que presenta conductes contràries a les normes de convivència del centre educatiu.
 - 8.2. Procediment d'actuació i d'intervenció respecte a l'alumnat que presenta conductes greument perjudicials per a la convivència escolar.
9. Observatori de la igualtat i convivència.
10. Responsabilitat compartida en matèria d'igualtat i convivència.

11.Drets i deures de l'alumnat, les famílies, el professorat i el personal no docent.

11.1 Drets de l'alumnat

11.2 Deures de l'alumnat

11.3 Drets de les famílies

11.4 Deures de les famílies

11.5 Drets del professorat

11.6 Deures del professorat

11.7 Drets de la resta de personal de centre

11.8 Deures de la resta de personal d centre

12.Estratègies i criteris per a fer la difusió, el seguiment i l'avaluació del pla d'igualtat i convivència en el marc del PEC.

1. Introducció: Justificació del Pla.

Aquest document es basa en allò recollit en la RESOLUCIÓ vigent, del secretari autonòmic d'Educació, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres que impartixen Educació Infantil de segon cicle i Educació Primària.

Seguint les instruccions de l'ordre 31 de març de 2006, el curs 2006-07 elaboràrem el Pla de Convivència. Aquest Pla ha estat revisat i adaptat a la nova legislació, ordre 62/2014 (DOGV 1-8-2014). Posteriorment s'ha tingut que modificar per a incloure els aspectes relacionats amb la igualtat.

Finalment, davant la publicació del nou Decret 195/2022, d'11 de novembre, del Consell, d'Igualtat i Convivència en el sistema educatiu valencià hem tingut que actualitzar el nostre pla d'igualtat i convivència en aquest curs 2022-2023.

Aquest pla té com a objectiu primordial la promoció de la igualtat, la coeducació, la diversitat sexual, de gènere i familiar, la convivència, la prevenció dels conflictes i la gestió o la resolució pacífica d'aquests, i presta especial atenció a la violència de gènere, la igualtat en la diversitat i la no-discriminació, tot atenent i respectant les circumstàncies, condicions i característiques personals de l'alumnat.

Serà aplicable la normativa següent:

- Pla director de coeducació.
- Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi civil i de la Llei d'enjudiciament civil.
- Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de protecció integral contra la violència de gènere, que insta que s'adopten les mesures necessàries per a assegurar que els consells escolars impulsen l'adopció de mesures educatives que fomenten la igualtat real i efectiva entre homes i dones.
- Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes insta a la inclusió del principi d'igualtat efectiva entre dones i homes al sistema educatiu.
- Llei 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la infància i adolescència.
- Decret 102/2018, de 27 de juliol, del Consell, de desplegament de la Llei 8/2017, integral del reconeixement del dret a la identitat i a l'expressió de gènere a la Comunitat Valenciana.
- Llei 23/2018, de 29 de novembre, de la Generalitat, d'igualtat de les persones LGTBI.
- Llei 11/2003, de 10 d'abril, de la Generalitat, sobre l'estatut de les persones amb discapacitat.
- Ordre 62/2014, de 28 de juliol, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual s'actualitza la normativa que regula l'elaboració dels plans d'igualtat i convivència (DOGV 7330, 01.08.2014).

- Ordre de 12 de setembre de 2007, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula la notificació de les incidències que alteren la convivència escolar, emmarcada dins del pla de prevenció de la violència i promoció de la convivència als centres escolars de la Comunitat Valenciana (PREVI) (DOGV 5609, 28.09.2007).
- Resolució de les Corts 98/IX, sobre la creació de la figura de persona coordinadora d'igualtat en tots els centres educatius, aprovada per la Comissió de Política Social i Ocupació en la reunió del 9 de desembre de 2015.
- Ordre 3/2017, de 6 de febrer, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es constitueixen les unitats d'atenció i intervenció del Pla de prevenció de la violència i promoció de la convivència (PREVI) i s'estableix el procediment per al seu funcionament.
- Instrucció del 15 de desembre de 2016, del director general de Política Educativa, per la qual s'estableix el protocol d'acompanyament per a garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat.
- Protocols de prevenció i intervenció davant de supòsits de violència escolar que figuren en els annexos de l'Ordre 62/2014 (DOGV 7330, 01.08.2014).
- Protocol d'acompanyament a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat, d'acord amb la Instrucció del 15 de desembre de 2016, del director general de Política Educativa, per la qual s'estableix el protocol d'acompanyament per a garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat (DOGV 7944, 15.02.2017).

-Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió.

- Protocol de prevenció i actuació davant de l'assetjament laboral en centres docents dependents de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport (aprovat el 04.10.2017 en Comissió Sectorial de Seguretat i Salut en el Treball).
- Decret 195/2022 de 11 de novembre, del Consell, d'igualtat i convivència en el sistema educatiu valencià que regula el model de gestió de la igualtat i la convivència, l'organització, funcionament i composició de l'Observatori i regula els drets i deures de l'alumnat, del professorat, de les famílies o representants legals de l'alumnat i del personal d'administració i serveis del personal no docent d'atenció educativa.

- Resolució 53/243 de Nacions Unides:

«Vetlar perquè els xiquets i xiquetes, des de la primera infància, reben instrucció sobre valors, actituds, comportaments i estils de vida que els permeten resoldre conflictes per mitjans pacífics i en un esperit de respecte per la dignitat humana i de tolerància i no-discriminació».

Un dels quatre punts de l'informe Delors sobre l' Educació en el s.XXI de l'**UNESCO** és aprendre a conèixer i a treballar en projectes comuns. En l'informe s'assegura que aquest és un dels reptes més importants del s. XXI. Hem de veure que tenim diferències amb els altres, però sobretot tenim interdependències, depenem els uns dels altres. I per a descobrir a l'altre, hem de saber qui sóc jo, així entendrem que l'altre pensa diferent de mi i que té raons tant justes com les meues per a discrepar.

En els **Estatuts europeus** per als centres educatius democràtics sense violència, entre altres punts, destaquem:

-Tots els membres de la comunitat educativa tenen dret a un centre segur i sense conflictes. Cada individu té la responsabilitat de contribuir a la creació d'un ambient positiu que afavoresca l'aprenentatge i el desenvolupament personal.

-Tots tenen dret a ser tractats i respectats per igual amb independència de les seues característiques personals (sexe, raça, religió, etc..). Tots gaudeixen de llibertat d'expressió sense risc de discriminació o repressió.

-En un centre educatiu democràtic, els conflictes són resolts en estreta col·laboració amb tots els membres de la comunitat educativa, d'una manera constructiva i sense violència. Tot centre educatiu té personal i alumnes preparats per a previndre i solventar els conflictes mitjançant les actuacions de mediació i consens.

-Tot cas de violència, assejament o discriminació per raó de gènere és investigat i tractat amb la major promptitud possible, i és examinat amb profunditat ja siguin alumnes o membres de la comunitat educativa els implicats.

2. Objectius generals del Pla d'Igualtat i Convivència.

1. Afavorir l'adequat clima de treball i respecte mutu.
2. Previndre els conflictes entre els membres de la comunitat educativa, perquè l'alumnat adquireixca les competències bàsiques, principalment la competència social per a viure i conviure en una societat en constant canvi.
3. Promoure i desenvolupar actuacions que fomenten la igualtat i la convivència a la nostra escola, en les que estiguen integrats tots els membres de la comunitat educativa.
4. Dissenyar i aplicar els procediments d'actuació respecte a l'alumnat que presenta conductes que dificulten la convivència escolar .
5. Dissenyar i aplicar els procediments d'actuació respecte a l'alumnat que presenta conductes que dificulten greument la convivència escolar.
6. Garantir la igualtat i la no-discriminació que preveuen les normes internacionals de drets humans a totes les persones, independentment de les seues característiques personals, físiques, funcionals, d'origen, de diversitat sexual o de gènere, o de qualsevol altra condició.
7. Posar en pràctica valors que afavorisquen la llibertat personal, la responsabilitat, la ciutadania democràtica, la solidaritat, la tolerància, la igualtat, el respecte i la justícia, així com els que ajuden a superar qualsevol tipus de discriminació.

8. La instauració de la cultura de la no-violència en tots els àmbits de la vida, personal, familiar i social.
9. La lluita contra l'assetjament escolar i el ciberassetjament amb la finalitat d'ajudar l'alumnat a reconèixer tota forma de maltractament, abús sexual, violència o discriminació i a reaccionar-hi.
10. Promoure accions que fomenten el respecte a la diversitat i la igualtat, accions i mesures que afavorisquen l'atenció a la diversitat i la inclusió educativa, el desenvolupament de la competència social i cívica, activitats d'acollida a l'alumnat nouvingut, i accions de sensibilització encaminades a la prevenció, la detecció i l'eliminació de la violència, i a la prevenció i resolució de conflictes.
11. Garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat, amb actuacions de prevenció, inclusió, protecció, sensibilització, acompanyament i assessorament a l'alumnat trans i intersexual i a les seues famílies.
12. Adoptar pautes que permeten iniciar actuacions dirigides a l'atenció específica de l'alumnat trans i intersexual, que previnguen situacions de malestar, discriminació, assetjament o tracte desigual.
13. Extremer les mesures de confidencialitat de la informació gestionada en relació amb les persones trans i intersexuals, així com el respecte absolut a la voluntat d'aquestes persones, de les seues famílies o de qui n'exercisca la tutoria legal, sobre la seua identitat de gènere i com desitgen ser tractades administrativament i en públic.

3. Diagnòstic de l'estat de la igualtat i la convivència al centre.

És una escola d'una línia completa, té els nivells d'infantil 3,4,5 anys i els sis nivells de Primària.

14 professors composen la plantilla de la nostra escola, d'aquestos 2 amb horari parcial (religió i logopeda). L'orientadora educativa des del curs 2022-2023 està al nostre centre a horari complet.

L'escola està adaptada a les necessitats educatives actuals i garanteix una educació inclusiva, equitativa i d'igualtat i promoció d'oportunitats d'aprenentatge per a totes i tots.

Alguns alumnes del centre presenten dificultats per a l'adquisició de les tècniques instrumentals del llenguatge, la qual cosa fa necessària una atenció més individualitzada. Aquestes dificultats d'aprenentatge no comporten problemes de convivència.

Hi ha escolaritzats distints alumnes amb necessitats educatives especials i alumnes amb necessitats de compensació educativa (entre ells, immigrants que estan en procés d'adaptació i integració al nou context).

Al ser un centre d'una línia, amb menys alumnes que els altres centres de la localitat, fa que puguem controlar qualsevol problema d'una manera més ràpida i eficaç, i actualment no tenim problemes referents a la igualtat i convivència. Els problemes que solem tindre solen ser xicotets conflictes que es duen a terme sobretot al pati i al menjador, però es resolen de forma senzilla usant el diàleg i la reflexió.

4.Composició i pla d'actuació de la comissió d'igualtat i convivència i, si és el cas, de l'equip de mediació escolar en què participa l'alumnat del centre.

Formaran part de la comissió d'igualtat i convivència tots els membres del claustre i el servei d'orientació. Si hi ha algun cas per a intervindre s'informarà al consell escolar del centre.

Totes les persones del claustre tenen l'obligació d'intervindre davant qualsevol conducta negativa derivada de l'expressió de gènere o d'una identitat de gènere que s'allunyi de l'estàndard o per motiu d'un desenvolupament sexual diferent.

Més concretament:

- Observar possibles casos d'expressió de gènere divergent, acompanyats o no de comportaments tendents a la introversió, l'aïllament, la depressió o conductes autolesives.
- Observar indicis d'assetjament per expressar una identitat de gènere diferent a l'assignada socialment.
- Informar d'aquestes situacions, utilitzant les vies i processos establerts en els respectius reglaments de règim intern i plans de convivència i igualtat.
- Respondre adequadament i prestar suport a les persones que expressen una identitat de gènere divergent.
- Informar o investigar seriosament actituds de rebuig, comportaments anòmals, possibles casos d'assetjament, queixes o denúncies.
- Fer el seguiment de la situació.
- Mantenir la confidencialitat dels casos.

Pel que fa a la convivència la comissió ha de :

- Potenciar un clima de convivència positiu entre els professors, professors- alumnes i professors- pares i mares.
- Millorar les relacions interpersonals dels alumnes.
- Intentar que tota la comunitat educativa respecte les normes de convivència de l'escola.
- Afavorir una relació col·legi- família positiva.

5. Detecció de necessitats i planificació d'accions de formació en la matèria de convivència adreçades a la comunitat.

Existeixen diferents pràctiques educatives que milloren la convivència i ajuden a previndre els conflictes.

Per tal d'afavorir un bon clima d'igualtat i convivència al centre és necessari treballar aquestes qüestions:

- Habilitats socials a treballar per tal d'afavorir un clima de respecte pels altres i per un mateix:
 - Saludar i correspondre la salutació.
 - Parlar en públic (xicotets i grans grups) expressant els seus sentiments, el seu criteri, la seua opinió, els seus dubtes... davant situacions reals o imaginàries de conflictes ocasionats per temes disciplinaris.
 - Expressar sentiments i ser capaços de posar-li nom a allò que es sent (amor, plaer, pena, disgust, etc.).
 - Defensar els drets propis i conèixer els deures.
 - Demanar favors i utilitzar la formula: "per favor" cada vegada que demana alguna cosa.
 - Aprendre a no deixar-se influenciar pels demés.
 - Ser capaç de manifestar el que no li pareixia correcte i demanar un canvi de conducta.
 - Expressar opinions pròpies i aprendre a expressar el desacord.
 - Demanar perdó.
 - Acceptar crítiques.
 - Defensar-se de crítiques injustificades.
 - Aprendre a realitzar crítiques constructives.
 - Acceptar les diferències i respectar-les.
 - Tindre un ús segur i responsable d'internet.

- Tècniques de resolució de conflictes:

La resolució de problemes és l'objectiu al que hem d'anar. Tot problema pot desenvolupar un conflicte i aquest pot generar l'angoixa si no tenim estratègies d'afrontament i resolució.

Al marge de les diferents tècniques de resolució de conflictes hi ha diferents aspectes actitudinals que tant els adults com els xiquets i les xiquetes han de tenir present i fer servir a l'hora d'enfrontar-se amb un conflicte i afavorir-ne la solució:

- Calmar-se.
- Escoltar activament.
- Emprar un llenguatge respectuós.

- Diferenciar el problema de la persona.
- Saber defensar les posicions respectant els sentiments dels altres.
- Saber demanar disculpes quan es comet una falta.
- Proposar solucions.
- Cercar acords i ser respectuosos amb els acords.
- Tenir espais i temps per afrontar els conflictes.
- Posar-se en el lloc de l'altre.

Cal recordar sempre i desterrar de la nostra actuació (tan del adult com de l'alumnat) actituds que dificulten tot procés de resolució de conflictes:

- Insultar
- Amençar
- Culpabilitzar
- Acusar
- Menysprear
- Ridiculitzar
- Jutjar
- Veure únicament la nostra versió
- Etiquetar
- Pegar
- Traure altres qüestions que no estan lligades al conflicte
- No assumir dificultats

Davant de situacions conflictives quotidianes a l'aula, cal recordar aquestes actituds positives i descartar les negatives. El diàleg, la reflexió col·lectiva i la trobada conjunta de solucions és la millor manera d'encetar un treball conjunt envers a una bona convivència i un bon clima a l'escola.

- La mediació com a tècnica de resolució de conflictes.

Què és?

- Procés de resolució de conflictes que compta amb la intervenció d'una tercera persona que intenta que les parts en conflicte arriben a un acord mitjançant el diàleg.
- La mediació ha de ser lliure i voluntària.
- El mediador o mediadora ha de ser neutral i imparcial. El professor/a assumeix, per norma general, el paper de mediador, però també pot ser un company o companya.

Estratègies a emprar:

- Escoltar activament.
- Demostrar interès i animar les parts en conflicte perquè arriben a un acord.
- Generar confiança en els contendents.
- Guardar confidencialitat i absoluta reserva del que es parla en les sessions.
- Realitzar preguntes aclaridores.
- Evitar prendre decisions, acusar i castigar.

Com es fa?

- Escoltar a l'alumne/a quan conta un conflicte.
- Escoltar activament.
- Donar temps a que se tranquil·litze.
- Reunir els implicats.
- Cadascú explica la seva versió del succeït.
- Ajudem a comunicar com es senten.
- Quan u parla l'altre escolta.

- Els espais de participació.

Són espais físics on es promou el diàleg i la reflexió entre alumnat, professorat, famílies i altres agents per tal d'afavorir la participació i el consens a l'hora de prendre decisions.

- Tutories entre iguals.

Es basa en l'ajuda i l'acompanyament que un estudiant major ofereix a un altre menor. Se centra en el desenvolupament de la intel·ligència emocional, en l'escolta activa i en la creació de xarxes d'afecte i suport entre l'alumnat.

- Aprenentatge servei.

L'alumnat es forma treballant sobre necessitats reals de l'entorn amb l'objectiu de millorar-lo. Serveis en l'entorn que poden influir en la millora del medi ambient, la promoció de la salut i el benestar, el foment de la convivència, la defensa dels drets humans i de la infància, la cura de l'art i del patrimoni històric...

En el centre es treballa el dia de la Pau, el dia de la dona treballadora, el dia de les persones amb discapacitat, es realitzen tallers de salut i bons hàbits, tallers afectivo-sexuals...

6.Accions per a la consecució d'una escola igualitària i coeducadora.

6.1.Accions orientades al reconeixement i la inclusió de les dones i la seua producció cultural i científica dins de les programacions de cada matèria:

- Treballar a l'aula textos d'autoria femenina.
- Treballar textos en el quals els protagonistes principals siguen dones.
- Conèixer la biografia de dones que han sigut importants en la història de la humanitat.
- Conèixer la biografia de dones que han sigut importants a nivell local.

6.2. Accions de prevenció de la violència de gènere.

Videos, exposicions, contes o apps permeteixen a l'alumnat aprendre des d'una edat primerenca a combatre actituds com l'assajament, els abusos sexuals o les violacions...

Que els alumnes aprenguen a identificar i erradicar des de molt prompte aquest tipus d'actituds i comportaments pot convertir-se en una de les solucions per acabar de forma definitiva amb aquesta problemàtica.

En l'aula s'han d'usar recursos per treballar la violència de gènere:

- Projectar a l'aula curtmetratges per educar en valors.
- Utilitzar en l'aula i al pati jocs coeducatius.
- Usar un llenguatge no sexista per part del professorat i de l'alumnat.
- Intercanviar rols. Contar històries o contes infantils coneguts canviant el sexe dels protagonistes: princesa rescata al príncep.
- Projectar pel·lícules on la protagonista és una heroïna: “ Brave ”.
- Reproduir a classe escenes de series o pel·lícules en les que aparega algun tipus de violència de gènere, ja siga verbal o emocional, per a que després establir un debat que done peu a la reflexió.

6.3. Accions de promoció de la diversitat sexual, familiar i d'identitats de gènere.

És necessari assumir per part de tota la comunitat educativa que la sexualitat humana és una cosa que pot variar i canviar al llarg de la vida. Aquest fet ens porta al reconeixement davant la diversitat d'identitats i orientacions sexuals d'una forma enriquidora, evitant les situacions d'intolerància i rebuig.

Per altra part, no hem d'oblidar la importància que té la família en la acceptació i reconeixement de la pròpia identitat. Des de l'escola podem donar suport al processos d'acompanyament a les famílies.

Recursos per treballar a l'aula:

- Projectar pel·lícules on es reflecteixen els diferents models de família que existeixen: xiquets amb dos pares o dos mares dins del mateix nucli familiar, famílies monoparentals...
- Utilitzar el joc simbòlic per representar la diversitat de famílies.
- Servir-se de la literatura per ensenyar a naturalitzar a tot tipus de persones diverses des de la primera infància.
- Fomentar valors positius cap a les diverses formes de viure l'orientació sexual.
- Usar recursos audiovisuals en els que existeixen curts de diferents temàtiques que parlen de tota la diversitat LGTBIQ+, el bullying, els estereotips de gènere...
- Usar material didàctic divers per treballar el coneixement bàsic sobre la identitat i el cos, i així poder comprendre el fet de diversitat.
- Realitzar activitats per estimular el sentit crític de l'alumnat front a estereotips ja creats: joguets per a xiquets o xiquetes, contes de “ princeses Disney ”...

7. Mesures i accions orientades a la sensibilització, informació i promoció de la convivència positiva, la prevenció de conflictes, el respecte a la diversitat, al foment de la integració de la diversitat afectiva-sexual, identitats i/o expressions de gènere i intersexualitat, per a aconseguir un clima educatiu adequat al centre.

• PROFESSORS

El clima de convivència a l'escola hem vist que és bo, les relacions i comunicació entre el professorat són bones; els problemes de disciplina i de respecte entre iguals es comuniquen al tutor/a , cap d'estudis o director i es comenten amb els companys; i les relacions dels professors amb els alumnes no són conflictives.

En les sessions de tutoria del professor amb el seu grup es tracten temes diversos de convivència, igualtat, respecte a la diversitat, identificació d'estereotips sexistes,...

En aquestes sessions es fan assemblees i l'alumnat participa i dona la seua opinió.

L'objectiu del professorat serà potenciar un clima positiu de convivència i confiança entre els professors, professors- alumnes i professors- pares i mares.

La formació del professorat és important per a mantindre i millorar el bon clima actual.

La Conselleria impulsarà formació específica en:

- a)Igualtat i convivència escolar, que afavorisca l'adquisició d'habilitats i competències personals, professionals i socials, que permeta al professorat la prevenció, la detecció i la resolució de conflictes, lapromoció del bon tracte i la millora del benestar emocional i la gestió de clima escolar.
- b) Interculturalitat.
- c) El desenvolupament i l'aplicació dels protocols d'actuació davant de supòsits de violència.
- d) Continguts i competències que faciliten al professorat estratègies per a la promoció de la igualtat i la convivència.
- e) Participació infantil i adolescent.
- f) L'acompanyament i assessorament als equips directius i a la comunitat educativa en situacions d'assetjament escolar i ciberassetjament.
- g) Educació inclusiva.
- h) Seguretat i ús segur i responsable d'internet.
- i) Drets, seguretat i responsabilitat digital.

La formació en igualtat i convivència serà preceptiva per al professorat en pràctiques.

• ALUMNAT

L'objectiu d'aquest procediment d'actuació serà potenciar conductes i reflexions positives en els alumnes per a gaudir d'una millor igualtat i convivència a l'escola.

Després d'analitzar el clima de convivència a la nostra escola hem vist que els comportaments més freqüents que afecten a la convivència són:

1.-Males maneres amb els companys (empentar-se, insultar-se, posar-se la cameta, barallar-se al pati,..).Aquestos comportaments es donen al pati i a les entrades i eixides.

2.- Interrompre la classe: no seguir les instruccions del professor/a i/o molestar als companys.

La conducta més repetitiva és la primera que hem citat (males maneres amb els companys), que implica a la relació entre els alumnes, però no a la interrelació professor-alumne.

Encara que aquestos comportaments es donen, no afecten significativament a la convivència, no són una constant en la nostra escola, es produeixen esporàdicament, però no per això hem de deixar d'atendre'ls i buscar solucions.

• FAMÍLIES

Els centres educatius han de facilitar que les famílies participen en les decisions que es prenen.

Les famílies ajudaran a decidir les normes i a fer que es complisquen.

A més, les famílies han d'educar els seus fills i filles en el respecte a les normes d'igualtat i convivència.

Els representants dels pares i mares dels alumnes al Consell Escolar i alguns membres de l'AMPA han analitzat la situació de convivència a l'escola i quins aspectes d'aquesta es poden millorar.

Han arribat a les següents conclusions:

- No hi ha problemes de convivència importants.
- Els aspectes que es poden millorar o potenciar de la convivència son:
 - El respecte.

El respecte és un valor fonamental en la convivència.

Hem de potenciar el respecte de l'alumne al mestre, del mestre a l'alumne, dels pares als mestres i dels mestres als pares. La convivència serà més fàcil si tots ens tractem amb respecte.

- La comunicació.

Una comunicació fluïda entre les famílies i els mestres facilitarà les bones relacions i evitarà els malentesos i conflictes que es poden produir. S'han de reforçar els canals de comunicació.

- Els valors humans

Els valors humans, són molt importants per a la convivència.

El companyerisme, la solidaritat, la integració, l'empatia, la sinceritat i sobre tot la tolerància són tant importants com els coneixements.

Professorat i famílies hem de treballar junts per potenciar aquestos valors.

Al centre tenim un espai (aula d'usos múltiples) per tal d'afavorir la participació i el consens entre alumnat, famílies, professorat i altres agents, que donaran suport a la inclusió, realitzaran activitats complementàries o extraescolars o realitzaran accions educatives de tipus informatiu.

8. Procediments d'actuació i intervenció previstos en el reglament de règim intern del centre. Entre d'altres, mesures educatives de correcció davant de qualsevol conducta disruptiva i inadequada contra la convivència, igualtat de gènere i la violència de gènere.

8.1. Procediment d'actuació i d'intervenció respecte a l'alumnat que presenta conductes contràries a les normes de convivència del centre educatiu.

Es consideren conductes contràries a la convivència:

- a) Les **faltas injustificades** de puntualitat o assistència. Es consideraran faltas injustificades aquelles que manquen de validesa informativa i documental, traslladada per l'alumnat, o els pares, mares o representants legals en cas de menors d'edat, al tutor o tutora de l'alumne o alumna.
- b) Els **actes que alteren el normal desenvolupament de les activitats**.
- c) Els **danys** en les instal·lacions, recursos materials o documents al centre o membres de la comunitat educativa.
- d) L'**ús** de qualsevol objecte o substància **no permesos**.

e) Les conductes que puguin impedir o **difícultar l'exercici del dret a l'estudi** de la resta de l'alumnat.

f) La **incitació** a cometre actes contraris a les normes de convivència.

g) Els **actes d'incorrecció o desconsideració** al professorat o a altres membres de la comunitat educativa.

I qualsevol conducta que alteri el normal desenvolupament de l'activitat educativa, que no constitueixi conducta greument perjudicial per a la convivència .

En el NOF del centre s'especifiquen aquestes conductes.

En el nostre centre les més freqüents són:

- Dins l'aula:
 - Interrompre la classe amb comentaris que no estan justificats.
 - No seguir les indicacions del professor a l'hora de realitzar les activitats.
 - Menjar xiclets a classe.
 - Parlar o molestar als companys.
- Fora l'aula:
 - Entrar o eixir de l'aula desordenadament.
 - Insultar-se i espantar-se.

Davant d'aquestes conductes el professor pot actuar de les següents maneres:

- Fixar la mirada en l'alumne pertorbador .
- Apropar-se a l'alumne que està mostrant mal comportament.
- Utilitzar signes no verbals com portar-se el dit als llavis o indicar amb la mà "calma". Cridar l'atenció a l'alumne indicat breument que ha de canviar el seu comportament.
- Parlar amb l'alumne.

Si l'alumne no modifica el seu comportament se podran aplicar les següents mesures correctives:

- Amonestació privada: se parlarà seriosament amb l'alumne per a que comprengui els efectes negatius de la seua conducta.
- Apartar a l'alumne del grup: s'indicarà a l'alumne que es situi dins l'aula en un lloc neutre o poc estimulants.
- Quedar-se sense jugar a l'hora del pati.
- Demanar perdó públicament si és el cas.
- No participar en alguna activitat complementària.
- Reparar els danys causats.

En cas de que aquestes actuacions no siguin eficaces el tutor comunicarà a la família el fet o fets i sol·licitarà la seua col·laboració. Si cal es comunicarà a la direcció del centre i al servei d'orientació escolar per tal d'aconseguir una millora en el comportament de l'alumne.

Si totes aquestes mesures no son efectives s'aplicarà el procediment d'actuació i d'intervenció establert en l'article 16 sobre la convivència en els centres docents no universitaris (Decret 195/2022 d'11 de novembre).

Mesures educatives correctores:

- a) Amonestació verbal.
- b) Compareixença immediata davant de la cap d'estudis o el director .
- c) Amonestació per escrit.
- d) Retirada de telèfons mòbils, aparells de so o altres aparells electrònics aliens al procés d'ensenyança-aprenentatge.
- e) Privació de temps de recreació per un període màxim de **cinc** dies lectius.
- f) Realització de tasques educadores per l'alumne o l'alumna en horari no lectiu. La realització d'estes tasques no es podrà prolongar per un període superior a **cinc** dies lectius.
- g) Suspensió del dret a participar en les activitats extraescolars o complementàries que tinga programades el centre durant els **quinze** dies següents a la imposició de la mesura educativa correctora.
- h) Suspensió del dret d'assistència a determinades classes per un període no superior a **tres** dies lectius. Durant la impartició d'eixes classes, i a fi d'evitar la interrupció del procés formatiu de l'alumnat, este romandrà en el centre educatiu efectuant els treballs acadèmics que li siguen encomanats per part del professorat que li imparteix docència. El cap o la cap d'estudis del centre organitzarà l'atenció a este alumnat.

Per a l'aplicació de les mesures educatives correctores, no serà necessària la instrucció prèvia d'expedient disciplinari; no obstant això, per a la imposició de les mesures educatives correctores dels apartats g) i h) serà preceptiu el tràmit d'audiència als pares, mares, tutors o tutores, en un termini de deu dies hàbils.

Les mesures educatives correctores que s'imposen seran immediatament executives.

Totes les mesures correctores hauran de ser comunicades formalment als pares, mares, tutors o tutores dels alumnes menors d'edat.

Les mesures educatives correctores seran imposades pel mestre/a present quan l'alumne realitze la conducta contrària a les normes de convivència.

Les mesures d'abordatge educatiu **prescriuran** als **20 dies** naturals de la seua adopció.

8.2 Procediment d'actuació i d'intervenció respecte a l'alumnat que presenta conductes greument perjudicials per a la convivència escolar.

8.2.1. Conductes greument perjudicials

Aquestes conductes són les tipificades en l'article 18 del Decret 195/2022. I són les següents:

- Insultar, amenaçar o faltar al respecte al professorat o a la resta del personal del centre.
- Assetjar, agredir, abusar o humiliar a alguna persona.
- Discriminar o tractar malament algú pel seu sexe, el seu gènere o expressió de gènere, la seua ètnia, la seua orientació sexual, les seues capacitats o perqualsevol altre motiu.
- Gravar a qualsevol persona i ensenyar les imatges sense el seu permís danyant la seua dignitat i intimitat.
- Danyar o trencar el material o les instal·lacions del centre.
- Fer-se passar per una altra persona, falsificar o robar documents.
- Portar al centre coses o substàncies prohibides i perilloses per a la salut.
- Incomplir les sancions que li va imposar el centre per comportaments que fan difícil la convivència.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement d'una situació de violència escolar ho comunicarà a la direcció del centre.

L'equip directiu, es posarà en contacte amb el tutor o tutora de l'alumne o alumna afectats; estarà assessorat pels servicis psicopedagògics escolars, i arreplegarà la informació per a analitzar i valorar la intervenció que calga.

La Inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment del cas en què hagen intervingut.

8.2.2 Mesures que es poden adoptar.

Aquestes estan definides en l'article 19 del Decret 195/2022:

- Fer tasques fora de l'horari de classes en benefici de la comunitat.
- Ajudar a arreglar el que s'ha trencat o danyat.
- Quedar-se fora de les activitats extraescolars, entre 15 i 30 dies.
- Quedar-se sense eixir al pati, entre 7 i 15 dies.
- Quedar fora d'alguna classe, entre 7 i 15 dies però havent d'estar en el centre durant aquest temps.

- Canviar un alumne o alumna de classe per sempre.
- Quedar-se sense anar en transport escolar, entre 7 i 15 dies.
- Quedar-se sense anar al menjador, entre 7 i 15 dies.
- Si la conducta fora molt greu, es podria enviar l'alumne o l'alumna a un altre centre educatiu.

8.2.3. Aplicació de les sancions als comportaments molt greus que fan impossible la convivència.

Per a aplicar les sancions cal fer un informe escrit, que continga tota la informació sobre què ha passat.

Això es diu **procediment ordinari**.

Abans de decidir sobre les sancions, caldrà valorar quines són les circumstàncies:

ATENUANTS	AGREUJANTS
El reconeixement espontani de la conducta incorrecta.	Qualsevol conducta que estiga associada a comportaments discriminatoris per raó de naixement, ètnia, sexe, religió, opinió, identitat de gènere, orientació sexual, discapacitat o diversitat funcional o altres circumstàncies relacionades amb NEE o vinculades a la violència masclista i de gènere.
La reparació espontània.	La premeditació.
No haver incorregut amb anterioritat en l'incompliment de les normes de convivència durant el curs acadèmic.	El dany, l'agressió, la injúria o l'ofensa a qualsevol membre de la comunitat que es trobe en situació d'indefensió, desigualtat o inferioritat, o que presente qualsevol tipus de discapacitat.
L'absència d'intencionalitat.	Els actes realitzats de manera col·lectiva que vagen en contra dels drets d'altres membres de la comunitat educativa.
La presentació de disculpes, per iniciativa pròpia, en cas d'alteració del desenvolupament de les activitats del centre.	La publicació de conductes de menyspreu a la dignitat de qualsevol persona i la publicitat d'actes que afecten les normes de convivència del centre, en qualsevol mitjà o suport.
L'oferiment a realitzar actuacions compensadores del mal causa.	La reiteració.

Fins que es prenga una decisió sobre les sancions, el centre podrà prendre algunes mesures temporals per a mantindre la bona convivència en el centre.
Les famílies de l'alumnat implicat han d'estar informades de les mesures temporals que s'aplicaran.

Quan la direcció del centre decidisca les sancions, s'avisarà l'estudiant i la seua família.

Rebran una còpia de la decisió per escrit, i hauran de signar que l'han rebuda.

Aquest document es diu **RESOLUCIÓ**.

El document de la **RESOLUCIÓ** ha de contemplar:

- a) **Fets** que es consideren provats i la seua exacta qualificació, imputats a l'alumne/a que motiven aquest procediment.
- b) **Conducta** objecte d'abordatge, segons el que es preveu en l'article 16.
- c) Informació sobre el **procediment conciliat**, així com de circumstàncies atenuants i agreujants.
- d) **Mesures** d'abordatge educatiu previstes en l'article 19.
- e) **Especificació de la normativa** que estableix la competència del director o de la directora per a resoldre (LOMLOE, DECRET 252 i 253/2019, Decret 195).

Quan s'apliquen sancions davant comportaments molt greus, se notificarà:

- Als alumnes implicats.
- Les seues famílies.
- L'equip docent.
- El Consell Escolar, quan siga convocat.

Si l'alumne o l'alumna, la seua família i el centre arriben a acords, podran canviar la manera d'aplicar les mesures, perquè siguen menys dures per a l'alumnat.

Això es diu procediment conciliat.

Si l'alumnat o la seua família no estan d'acord amb les decisions que ha pres el centre, poden reclamar davant del Consell Escolar, dins dels dos dies lectius següents a la de la recepció de les decisions.

Tots els documents que s'elaboren en aquest procés es guardaran en el centre durant 2 anys. Després s'esborraran si l'estudiant no ho torna a fer.

8.2.4. Protocol d'intervenció en les alteracions greus de conductes.

- 1r. **Detectades** alteracions greus de la conducta o situacions que perjudiquen greument la convivència en el centre, **s'inicia el protocol**.
- 2n. Donada la gravetat d'aquestes situacions, **la direcció** del centre, amb l'assessorament del professorat d'orientació educativa, haurà de notificar la situació en **el mòdul PREVI ITACA**.
- 3r. **La Inspecció d'Educació** quan reba aquestes notificacions decidirà sobre la necessitat i el tipus d'intervenció i, si ho estima oportú, sol·licitarà l'assessorament o la intervenció de la UEO.
- 4t. Si **la direcció** del centre considera que els fets poden ser constitutius de **delicte**, ho haurà de comunicar a l'autoritat judicial o a les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat (Llei 26/2018).

9. Observatori de la igualtat i convivència

L'Observatori vol ajudar a aconseguir la igualtat i convivència en els centres educatius.

Per això, proposa idees per a previndre la violència i per a solucionar els conflictes de manera pacífica.

L'Observatori estudia quins problemes d'igualtat i convivència hi ha en els centres i publica un informe sobre aquesta situació.

També proposa solucions per a millorar-la.

Funciona a través d'un ple, en el qual es reuneixen persones per a treballar o estudiar temes per a millorar la igualtat i la convivència

Es reunirà, almenys, dues vegades a l'any amb caràcter ordinari .

La composició i funcions de l'Observatori s'especifiquen en els articles 35 i 36 del Decret.

10. Responsabilitat compartida en matèria d'igualtat i convivència.

La tenen tots els membres de la comunitat educativa:

- **Director/a:** vetllarà pel desenvolupament dels aprenentatges, l'adquisició de les competències de l'alumnat i la correcta gestió de la igualtat i la convivència, i procurarà la resolució dels conflictes mitjançant el diàleg, l'acord, les pràctiques restauratives i la **mediació** i **adoptarà les mesures educatives** que corresponga.
- **Tutor/a:** es coordinaran i col·laboraran amb les famílies o representants legals, a través d'entrevistes, reunions i tots els instruments que es consideren oportuns.

- **Professorat:** és responsable de **les primeres intervencions** i aplicarà les mesures d'abordatge educatiu oportunes en la resolució de conflictes.
- **Consell Escolar:** proposaran mesures i iniciatives, participaran en el seu desenvolupament i seran informats de les mesures educatives adoptades.
- **Alumnat:** actuarà responsablement en els seus drets i deures.
- **Famílies:** **hauran d'adoptar les mesures oportunes en l'àmbit familiar,** fomentar el reconeixement de **l'autoritat del professorat** i col·laborar perquè el procés educatiu es duga a terme de manera adequada, **respectant les decisions adoptades pel centre educatiu.**
- **Conselleria:** garantirà la protecció i **l'assistència jurídica**, tant als equips directius com al professorat, al personal d'administració i serveis i al personal no docent en cas que es produïsquen conflictes en l'exercici de les seues funcions.

11. Drets i deures de l'alumnat, les famílies, el professorat i el personal no docent.

11.1 Drets de l'alumnat

Tot l'alumnat té dret:

- A rebre una educació que respecte les seues llibertats i que es base en valors democràtics, com la igualtat i el respecte.
- A rebre una educació de qualitat, adaptada a les seues necessitats i a les seues capacitats, i a triar segons el que els interessa.
- A ser com ells i elles vulguen ser i a ser respectats, sense importar el seu sexe, la seua cultura, la seua religió, les seues capacitats o qualsevol altra cosa.
- Al fet que es protegisca la seua intimitat, la seua dignitat i la seua manera de ser de qualsevol tipus d'abús o maltractament.
- Que se'ls valore de manera igual i objectiva, a entendre com són avaluats i a demanar explicacions.
- A participar en la vida del centre i a organitzar-se amb altres estudiants.
- A rebre els suports que necessiten quan estiguen passant situacions personals difícils.
- Que es protegisca la seua salut. Tot l'alumnat té els mateixos drets i ha de conèixer-los i usar-los quan vulga.

La direcció del centre, el professorat i la resta de les persones han de garantir que aquests drets es respecten.

11.2 Deures de l'alumnat

Tot l'alumnat té el deure de:

- Respectar sempre a totes les persones, és igual com siga el seu sexe, la seua identitat o expressió de gènere, la seua cultura, la seua religió, les seues capacitats o qualsevol altra cosa.
- Estudiar, anar a classe, esforçar-se i participar en totes les activitats educatives que li corresponguen.
- Respectar el professorat i la resta del personal del centre, seguint les seues indicacions i complint les tasques que els demanen.
- Complir les normes del centre i col·laborar perquè hi haja una bona convivència entre totes i tots.
- Cuidar i tractar bé el centre i el material.

11.3 Drets de les famílies

Totes les famílies de l'alumnat tenen dret:

- A conèixer el Projecte educatiu del centre i la resta de les normes i protocols que hi haja.
- A participar en l'organització del centre i en l'elaboració de les normes.
- Que es respecten les seues idees, els seus valors i la seua religió.
- Que els informen de tot el que afecta els seus fills i filles, que es respecte la seua intimitat i a reclamar si no estan d'acord amb alguna cosa.
- A proposar les seues idees sobre la igualtat i la convivència i que s'escolte la seua opinió.
- A rebre formació sobre igualtat i convivència.

11.4 Deures de les famílies

Totes les famílies de l'alumnat tenen el deure de:

- Educar els seus fills i filles, col·laborant amb el centre.
- Assegurar-se que els estudiants van a classe, estudien i tenen els suports que necessiten.
- Col·laborar amb el centre i amb el professorat perquè hi haja una bona convivència escolar.
- Respectar a totes les persones, siga com siga el seu sexe, la seua cultura, la seua religió, les seues idees o les seues capacitats i ensenyar als estudiants a respectar-les també.
- Conèixer el projecte educatiu del centre i totes les normes i protocols que hi haja.
- Participar en l'organització del centre i en l'elaboració de les normes.
- Ajudar els estudiants perquè usen bé les tecnologies i perquè resolguen els conflictes.

11.5 Drets del professorat

Tots els professors i professores tenen dret:

- Que els respecten i els tracten bé en el seu treball.
- Al fet que estudiants i famílies segueixen les seues indicacions.
- A aplicar les normes del centre quan faça falta.
- A decidir com donen les seues classes i a donar la seua opinió, respectant a tots.
- A anar a cursos sobre diversitat, igualtat i convivència.
- A participar en l'organització del centre i en l'elaboració de les normes.
- A reunir-se i associar-se amb altres professors, i al fet que els defense un advocat si hi ha un judici.
- A ser considerats **autoritat pública**.

11.6 Deures del professorat

Tots els professors i professores tenen el deure de:

- Donar a l'alumnat un ensenyament de qualitat, tractar a tots els estudiants per igual i donar a cadascun els suports que necessite.
- Informar sobre el que s'estudia i com s'avaluarà.
- Respectar sempre a totes les persones, és igual com siga el seu sexe, la seua identitat o expressió de gènere, la seua cultura, les seues idees, la seua religió, les seues capacitats o qualsevol altra cosa.
- Ajudar al fet que hi haja una bona convivència en el centre i continuar aprenent sobre igualtat i diversitat.
- Participar en l'organització del centre i en l'elaboració de les normes.
- Detectar qualsevol cas de violència, abús o assetjament, i aplicar les normes per a previndre'l o resoldre'l.
- Avisar la direcció del centre si hi ha comportaments molt greus que fan impossible la igualtat i la convivència, aplicar les sancions que faça falta i comunicar-les als estudiants i les seues famílies.
- Controlar les faltes a classe i els retards dels estudiants.

11.7 Drets de la resta de personal de centre

Totes les persones que treballen en els centres tenen dret:

- Que es valore i es respecte el seu treball.
- A expressar la seua opinió, respectant a totes i tots.
- Que els defense un advocat si hi ha un judici per una cosa relacionada amb el seu treball.

11.8 Deures de la resta de personal de centre

Totes les persones que treballen en els centres tenen el deure de:

- Respectar sempre a totes les persones, és igual com siga el seu sexe, la seua cultura, les seues idees, la seua religió, les seues capacitats o qualsevol altra cosa.
- Ajudar perquè hi haja una bona convivència en el centre i continuar aprenent sobre igualtat i diversitat.
- Participar en l'organització del centre i en l'elaboració de les normes.
- Avisar la direcció si hi ha comportaments molt greus que fan impossible la igualtat i la convivència, perquè puga aplicar les sancions que facen falta. El personal ha de guardar el secret sobre aquesta informació.
- Guardar i vigilar la documentació sobre igualtat i convivència, sense comptar la informació que conté.

12.Estratègies i criteris per a fer la difusió, el seguiment i l'avaluació del pla d'igualtat i convivència en el marc del PEC.

- Aquest pla formarà part del Projecte Educatiu del Centre i estarà a l'abast de tota la comunitat educativa (web del centre).
- Els tutors/es i professors del centre en les reunions de cicle faran un seguiment de les actuacions del pla, avaluaran els resultats aconseguits i faran les propostes de millora que estimen pertinents.
- El claustre de professors, després d'estudiar les valoracions aportades pels cicles, farà les propostes pertinents sobre el pla, a la comissió de convivència i al consell escolar.
- La comissió de convivència del consell escolar del centre realitzarà el seguiment del pla de convivència i elaborarà trimestralment un informe que reculla les incidències produïdes en tal període, les actuacions dutes a terme, els resultats aconseguits i les propostes de millora que estime pertinents.